

פרוטוקול מס. 230

מישיבת ועדת הכספים, שהתקיימה ביום המישי.
כ"ג באדר תשל"ה - 6.3.75, משעה 10.00.

(בתל-אביב, בבנק ישראל)

נ ר כ ח י ס - חברי הוועדה:

- י. קרגמן - היו"ר
- ע. אמוראי
- י. בדר
- ש. ארליך
- י. בן-מאיר
- י. גולן
- צ. גרשוני
- ב.צ. חלפון
- א. מלמד
- ע. פיינרמן
- י.ש. פלומין
- ד. קורן
- ח. קורפן
- נ. קצב
- א. רונן
- ז. שובל
- א. שוסטק

מוזמנים:

- ו. איחן - יו"ר הוועד המנהל של רשות השידור
- י. לבני - מנכ"ל רשות השידור
- א. אבנר - רשות השידור
- י. דורי - " "
- נ. כהן - " "
- א. מיטל - " "
- ש. גרינשפן - משרד האוצר
- ט. מורג - " "

מזכיר הוועדה:

א. קרשנר

הקצרנית:

שולמית פרג

היו"ר י. קרגמן:

אני פותח את הישיבה.

י. בדר:אני מציע לבטל את הישיבה בגלל
השינוי שחל בסדר היום של הישיבה.היו"ר י. קרגמן:כל חברי הוועדה קבלו הודעות על כך.
גם ח"כ שוסטק קבל הודעה.צ. גרשוני:אני מבין שיכולה להיות הצעה כזו
כאשר יש הצבעות בישיבה. לדעתי אין
כל הצדקה להטיל את האשם הזה על מזכיר ועדת הכספים.ח. קורפו:אני חושב שח"כ בדר צודק. בדרך כלל
צריך לקבל את ההודעות בעוד זמן,
מה עוד שמכניסים שינוי, ולכן צריך להודיע על שינוי כזה בעוד זמן.
ואם חברים לא היו ביום ג', אז צריך לוודא שהחבר קבל את ההודעה.היו"ר י. קרגמן:אנחנו ננהג כך שכל חבר יחתום על
הודעה שמקבל. (י. בדר: אתה יכול להיות
עבד האוצר. אני לא) אני אחראי על המזכיר. (י. בדר: אל תסתחר מאחורי
גבו של המזכיר).

יש הצעה לבטל את הישיבה.

י. בדר:אני לא מציע את זה. זה לא עניין
של הצבעה, אלא של סדר. אתה תחתיב לי
מה לדבר? (היו"ר י. קרגמן: אתה הצעת לבטל את הישיבה. אם הוועדה רוצה,
אז אני חייב להצביע את זה).אתה אחראי בעד הסדר. סדר היום לא
שונה כהלכה. אני מבקש מהיושב ראש, כחובתו, לא לדון היום על דברים
שאינם עומדים על סדר היום.היו"ר י. קרגמן:יש לי ברירה, שאנחנו כן נדון בנושא
זה היום.

(אנשי רשות השידור נכנסים לישיבה)

יש בפני רשימת החברים שבקשו את

רשות השידור.

י. בדר:לסדר: הובטח לי שאנחנו לא נדון
טרם שנקבל חומר. בקשתי חומר על

תקציבים, ונתנו לי סקירה.

מהי עובדת החוץ של העובדים?

בקשתי את התקציבים הכספיים אז נתנו
סקירה של מספרים עגולים. זה לא דו"ח על הוצאות. זה לא תקציבים.

י. בדר:

אתה הבטחת שנקבל את זה יומיים לפני כן. כן הבטחת שלא תהיה ישיבה ללא חומר זה.

ד. קורן: אני בדעה שאנחנו צריכים להעלות את האגרה.

אבל אני חושב שענין הגביה איננו כשורה. לפי דעתי, הם צריכים להעביר את זה למישהו אחר. הם לא הוכיחו שהם מסוגלים לגבות כסף כפי שצריך. אולי זה לא אותה מנטליות, ואולי זה לא אותם אמצעים. כך שאני מציע להעביר את הגביה לממשלה, ואולי לחברת החשמל. אני חושב שוועדת הכספים צריכה להמליץ על כך שתהיה הצמדה של הגביה, כי רשות השידור לא הצליחה בזה. רשות השידור לא ידעה עד עכשיו לשמור על תקציבה.

הואיל והשנה היא שנת מצוקה גדולה גם לאזרח וגם לחברה, הרי שאני חושב כי צריך לשרד עד 10.30 בלילה, ותו לא. מבחינת בריאות האוכלוסיה וחסכון בחשמל, וגם אין מספיק כסף - רצוי להפסיק את השידורים בטלביזיה בשעה זו, ותורידו מה שתורידו מהתכניות, ותעבירו את הגביה, כי אני לא מאמין שבכוחכם לעמוד בזה בצורה נכונה. אני חושב שהצעה תגביל אתכם בפקידים נוספים וכו'.

אני חושב שבהצעה שלי אני הולך לפחות לשלושת-רבעי הדרך. אתם גם כן צריכים להדק את החגורה. 250 ל"י מחיר האגרה יהיה קשה להעמיד לפני האזרח. הקפיצה היא גדולה. גם 225 ל"י זה מחיר גדול, אבל אפשרי, וזה במגמה ללכת לקראתכם.

צ. גרשוני: אני מבין שלא יכולים לגבות פחות מ-200 ל"י.

כי יש התייקרויות. אני חושב שצריכה להיות הדברות, ואני לא חושב שרשות השידור מהווה חלק אחד, וועדת הכספים מהווה חלק אחר בזה שמטילה את כל הבקורת עליה, למרות שהיא - רשות השידור - הנה אוטונומית. לכן אני אומר כי צריכה להיות הדברות, על מנת לדעת כיצד זה מתנהל.

אני לא חושב שזה טוב ובריא ללכת בדרך של האשמה טוטליטרית. יכול להיות שחדרו לשם שמאלניים. אני לא מבין למה חייבים היו להעמיד את פליציה (לנגר) ב"טנדו". אני דן על זה לא כאיש מפלגה, אלא כאיש במוסדות המדינה. אני לא יכול להניח שחברינו אינן ולבני יושבים ברשות השידור על מנת לעודד דברים אלה. אחט צריכים להבין אם יש לי כוונות טובות - ויש לי כוונות טובות - הרי אפשר להבין ששם יש דברים שקשה להשתלט עליהם. הם קיימים, ולא קל להשתלט עליהם. לכן אני אומר שחייבת להיות הדברות על כך.

בסוף הישיבה הקודמת אמרתי שכאשר היו מטיחים בוועדת הכספים בקורת על רשות השידור, אז היו אומרים: "תראו את גלי צה"ל בחור דוגמה". שם יש לבני וקבל קומפלימנטים על גלי צה"ל. אחד החברים כתב פתק, יתכן והוא איננו אשם כל כך בכל מה שהיה בגלי צה"ל. זה מזכיר לי את הבדיחה, שבה נאמר כי שר החקלאות תמיד היה אשם, וכאשר ירד גשם אמרו שהוא לא אשם.

גם אני שותף לבקורת. אני לא שותף לצורה שנעשית ולטוטליות שבהאשמות, אלא צריכה להיות - כפי שאמרתי - הדברות לגבי הבעיות הקיימות. אין זה קל להגיד שיתנו יותר כסף. אבל הכל לא כל כך טוב עד כדי כך שרע לי להרים את היד. זה מתחיל בעניינים של חומר. זהו משק סגור.

מה פירוש 200-250 ל"י? האם אז יהיה גרעון או לא יהיה? קודם כל, יש לעשות כך שלא יהיה גרעון בתקציב. מכל מקום, אני לא רואה תקציב מאוזן. ואני רוצה לראות תקציב מאוזן. איפה התקציב שמחושב לפי 200 ל"י, או לפי 225 ל"י, או לפי 250 ל"י? יכול להיות שנעשה לפי 200 ל"י, וזה יהיה לפי 250 ל"י, ומאוחר יותר יובא גרעון של 50 ל"י לאשור.

צ. גרשוני:

יכול להיות שכך גם אם יהיה 250 ל"י. (י. לבני: לפי 250 ל"י כך הוגש)
 על כל פנים, בענין הגביה צריך למצוא ביטוי בסיכום ועדת הכספים.
 האם אתם יכולים לבצע את ענין הגביה? למה אתם אינכם יכולים לבצע את
 זה? יכול להיות שהכוח האדמיניסטרטיבי לא קיים אצלכם, כך שחייב להיות
 מישור אחר שיבצע את זה. אני חושב שעליכם להתחשב בטענות שנשמעות.
 אתם צריכים להוכיח, או לשנות את ההופעות בטלביזיה של האופוזיציה.
 אני תמיד נגד האופוזיציה. אתם צודקים שאתם רוצים להעביר לתוכן
 יהודי, אבל זה איננו תלוי בתקציב. עליכם להשתלט על דברים. ואחם
 חייבים לשנות כמה דברים.

אני מסכם ואומר, כי אני אצביע בעד

האגרה, פלוס תקציב מאוזן.

ה"ר י. קרגמן:

אני רוצה להביע הערכה כי אנשי הרדיו
 והטלביזיה הראו נוכחות במלון סבוי
 וכל האסון שקרה שם. הם אכן ראויים להערכה. (י. לבני: היום ב-13.30
 יהיה שידור בטלביזיה על מלון סבוי).

עם כל החומרה, הם ראויים להערכה.

ש. ארליך:

רבותי, לא קשה לבקר את רשות השידור.
 להיפר, קל מאד.

אני מציע שנהיה מאוזנים גם בבקורת
 ולראות את התמונה השניה, כיצד 7 ימים בשבוע ו-20 שעות ביממה משדרים.

אני מציע לאחד את זה גם לטלביזיה
 וגם לרדיו. אצלנו זה חצי מיליון, ושם זה כמה מיליונים. שם יש
 פרסומת, ואצלנו אין. אנחנו עומדים על סף החלטה.

אני רוצה לשאול שאלה אחרת: אצלנו
 לגבי הוצאות אנחנו הלכנו גבוהה גבוהה, או מבחינת ההכנסות אנחנו
 גמרנו כבר. זה נובע מתקציב שירות השידור.

יש לי מה לומר על חכניות, אבל בואו
 נראה את הדברים בעין יותר אבויי קטיבית. ניקח את העתונות שהיתה
 מבוססת - הלא היא נאבקה היום בגלל ההתייקרויות. אכן קל מאד לבקר.
 אבל צריך לראות את התמונה השניה. לדעתי, חלה התייקרות של 80%.
 זה לפחות מגיע, מגיע לתת עוד 100 ל"י לאגרה כדי שהתקציב יהיה מאוזן.
 ולא תלוח את רשות השידור במשרד האוצר. אינני רוצה את התלות של
 רשות השידור באוצר.

בענין הגביה והניהול: על יסוד מה
 אתם קובעים שיש 770 אלף מקלטים? אני מציע לאמת את זה עם מחלקת
 רישום האזרחים במשרד הפנים, ולשלוח לכל בית אב הודעה לתשלום, ושתבדקו
 את זה אולי ע"י חברת החשמל.

אני מבין שכל מכירת טלביזיה מחייבת
 הודעה. לדעתי, יש להמשיך ולעשות את זה, ולהיעזר ע"י מירשם התושבים
 או ע"י חברת החשמל, ולשלוח לכל אחד תעודת חובה לשלם את האגרה, ולאחר
 מכן לעשות מיון. מכל מקום, לחזור לחנינה כל כך מהר לא יהיה טוב.

כאשר מתחילים לעבוד בתקציב גרעוני.
 זה מביא כמובן לגרעונות נוספים. כאשר מתחילים לעבוד בתקציב מאוזן,
 זה יותר טוב. אני יכול לומר שרשות השידור נהגה בחסכנות. לדעתי,
 יש מקום לבקורת ולבדיקה. לדעתי יש הכרח, ואתם צריכים להיות מעוניינים
 בזה שתהיה ועדה ניהול מוסמכת, שכן אז האחריות שלכם תהיה אחרת.

לסיכום אני אומר, שיש צורך לתת להתייקרות
 אפקטיבית, ושהאגרה צריכה להיות של 250 ל"י.

ע. אמוראי:

לדעתי, הבקורת החריפה למדי כלפי רשות השידור בישיבה הקודמת היתה מוגזמת, החל בחיאתרון הישראלי, איכות התחומים האלה גם כשיש כשרון. אבל פיתוח כשרון - זו תוצאה של הזדמנויות. על כל פנים, אני סבור שחלה התקדמות ברשות השידור בזה שהם שמו להם למטרה להבליט את השלילי יותר מהחיוב בתושבים. לדעתי, חלקה של רשות השידור בענין זה היא מרובה, וזה שמעוות את התמונה.

אשר לבעיית התקציב - המצב לפי דעתי בכל מקרה שהאמצעים אינם עומדים לרשותי. כך שאתם צריכים להעדיף בדברים. בכל מקרה זה לא צריך לעבור על חשבון מישחו אחר. יש הגזמה בשירותים שאחם נותנים מבחינת ההיקף של הענין עצמו.

אני בעד זה שאזרחים ישלמו בעד שירות. אבל כאן מצב כזה שאין שוק. אם תרצה - תצרוך, לא תרצה - לא תצרוך. לדעתי, יש לתת להם במקרה זה לפחות את ההתייקרות.

אני סבור ש-225 ליי האגרה, מתוך הנחה שאחם גם תקצו בהיקף - זה יתכן חשובה למצוקה בה אנחנו נמצאים.

י. גולן:

חברים, זה איננו הדיון התקציבי הראשון עם רשות השידור. אם זכור לכם, אז בפעמים הקודמות נקטתי עמדה כמו זו של ח"כ אמוראי, וחמיד אמרתי שצריך לתת את הכלים על מנת לעמוד בדרישות. עמרתי זאת גם בוועדה וגם במליאת הכנסת. הפעם לא אוכל לומר כך. אני חייב לדווח לסיעתי, וכל ההסברים שלכם לא יחבלו. הם אינם מתקבלים על דעתי שאנחנו יוצרים מצב שכל איש הגון ימשיך לשלם, והוא ישלם יותר; ומי שלא משלם, הוא ימשיך לא לשלם. שוב, אם מעלים את המסים והאגרה, אז הוא ימשיך לשלם. על כל פנים, אחם לא גובים ולא עושים את המאמץ הנדרש בענין זה.

אנחנו מדברים על הענין התקציבי. לדעתי, זו שיטה של עידוד רשלנות. אני לא מתרשם מהמספרים שלכם כי עשייתם מאמץ מירבי כדי לגבות. אנחנו לא יכולים להצביע. אנחנו בקשנו הבהרות נוספות בענין זה.

בקשר למינהל - אנחנו בקשנו ממה לבני לבוא לסייעתנו כדי להבהיר כמה דברים. לכן אני מבקש דחיית הצבעה ליום ג', כי אם לא - אז אצטרך להצביע נגד.

היו"ר י. קרגמן:

אנחנו לא מצביעים בשם סיעות.

א. שוסטק:

אני בעד העלאה כפי שמבקשת רשות השידור. יחד עם זה, הואיל ואני כבר מודיע את זה, הרי שאני מרשה לעצמי להגיד כמה הערות: אני חייב להגיד שהוויכוח הזה - וזו הפעם השלישית שאני משתתף בוויכוח זה - על שירות רשות השידור מעורר ממש חמלה. מצד אחד אני חושב, שכל אחד מאתנו מכיר בהישגים בפעילות, בכיסוי דברים שכולנו מתפעלים מהם, ומצד שני - למרות ההישגים והתעלות, אתה רואה "שלומאליות" כזו, עם הענינים הפנימיים שלכם, ועם הגבייה הזו. אז אתה שואל: מה פה קורה? אפילו לחברת החשמל יש יותר כוח. לחברת החשמל יש כוח, כי היא יכולה להפסיק את החשמל. ומה הכוח שלכם?

מכל מקום, משהו פה חסר. מה שחסר בישרות הזה הוא ה"בעל-בית". אינני יודע אם מספיק הסכום של 2 מיליון ליי להשקעות. אולי צריך למסור את הגבייה לסוכנים פרטיים. אולי שירות השידור איננו בנוי לזה. כל משק סגור בארץ מבוסס על כך שאתה לוחץ על האזרח. הרכבת - זה משק סגור; טלפון - אתה יכול להפסיק אותו. אני רואה כי לרשות השידור אין אפשרות ללחוץ על אזרח כדי שישלם. אם כן,

א. שוסטק:

צריך למצוא דרכים לביצוע הגבייה. זה ממש אחד הדברים, הסקנדליוזיים. במכונות פרטיות חייב להיות מצב כזה, שלא ייעשה "טסט" אם לא משלמים עבור הרדיו.

לדעתי, צריך להעמיד צוות חשיבה כדי למצוא כיצד אפשר לגבות את האגרה. אני אינני מחפעל מהנימוק של מר לבני שנחוצו כסף, ושעל ידי כך להגביר את התכניות. השירות עצמו ראוי שלא להיות שקוע בדפיציטים.

אני מציע לה"כ גולן שנאשר את האגרה, ושחיהיה התחסדות מצד כולנו. יחד עם זה אני אומר לרשות השידור: רבותי, אל תעוררו רחמנות, שכך יש בידיכם כוח כזה שאתם לא צריכים להגיע למצב זה. יתכן שכדאי לשלם לסוכנים 50% מהגבייה, ואז הם ירוויחו וגם אתם תרוויחו כסף.

ב.צ. חלפון:

אני חושב שאנחנו, כמדינה כמו שלנו, עם מספר המקלטים שיש לנו, אם אנחנו רוצים תקציב מאוזן - הרי שאין לנו אפשרות אחרת אלא להתחיל בשידורי פרסומת. לא שוכנעתי למה לא לתת פרסומת. לדעתי, פרסומת יכולה להכניס חלק מהכסף. הייתי מעדיף פרסומת ופחות תכניות.

הטלת 250 ל"י אגרה עלולה ליצור יותר

משתמטים משהיו בשנה שעברה.

אינני יודע כמה פקידים עוסקים בעניין זה ושהם הולכים מבית לבית. אני חושב שחייבים לבדוק את זה מחדש. כמה אנשים עוסקים בגבייה, ומה הן ההוצאות בקשר לגבייה?

ע. פי'נרמן:

אני חושב שיש התקדמות ברמת השידורים, ביחוד ברדיו. נדמה לי שנמצאים בקו הנכון של שידור, שבעיקרו הפקת תכניות ישראליות. לייצל הפקות מקומיות פירושו להגדיל את ההוצאות 1 ל-10, או אפילו 1 ל-50.

רשות השידור לא קבלה את התמורה עבור פטורים מאגרות שגבתה הממשלה, וזה דבר שמסתכם ב-10 מיליון ל"י בשנת 1973. נעשתה גביית יתר בבול בטחון, וזה גם כן לא שולם. 100 אלף איש שחייבים בתשלום אגרת טלביזיה - אלה אנשים שרשומים בקובץ התשלומים, לעומת 350 אלף אשר כ-20% מהם סרבו לשלם, ולא שלמו.

עלות האגרה עד 1975 היתה ב-140% בזמן

שהאינדקס עלה באותה תקופה ב-180%.

אנחנו צריכים להסיק שתי מסקנות: א) אנחנו צריכים לעמוד יותר על ביצוע ההחלטות שלנו לגבי תשלום הממשלה לרשות השידור. החלטנו שתיעשה גבייה בשטחים, ובמידה שלא - אז הממשלה, או משרד הבטחון ישלמו את זה. גם בזה לא היה ביצוע. אנחנו צריכים לעמוד על זה שהחזר התשלומים לשירותים שניתנו ע"י הממשלה ייעשה בהיקף מלא, ושהחלטות ועדת הכספים יבוצעו.

ב) אם אנחנו לא נאשר לרשות השידור את

תקציב האגרה, התוצאה תהיה שרמת השידורים תרד, וזה בניגוד לכל רצון שהושמע עד כה. הורדת התקציב פירושה, הורדת ההפקות המקומיות והורדת הרמה. כך שאני בדעה שאנחנו צריכים לספק לרשות השידור את התקציב הנדרש. מה גם ש-250 ל"י אינם מכסים את התקציב, כי הוא בנוי על גרעון. גם אחר כך נצטרך למצוא תקציבים לכיסוי תקציב רשות השידור, ושלא תהיה סובסידיה ממשלתית, אלא תשלום של המשתמשים.

250 ל"י לשנה עבור רדיו וטלביזיה - אני

לא חושב שזו גזירה שאין לעמוד בה, אם אשווה את זה לייקור הסיגריות.

ע. פיינרמן:

יש לי מסקנה שלישית בענין צמצומים וחסכון: אני רוצה לומר לשבחה של רשות השידור כי בשעתו, אנחנו בוועדת המשנה עמדנו על תקציב רשות השידור, ואז היו מספר המלצות על קביעת תקנים חדשים ברשות השידור. המרכיב העיקרי של המלצות אלה היה, להגביר ולבחון ולהוציא תקציבים על שעות נוספות, ואז הגענו לקביעת 50 שעות לעובדים רגילים ו-70 שעות לסטנאים. אני שמח לציין כי רשות השידור עמדה בזה. אכן יש הקטנה במספר שעות נוספות. אם כן, צריך לברר אותם על כך.

אינני מציע שאנחנו נבוא לכסוח את מלוא הסכום של הגרעון, שהוא 184 מיליון ל"י, אלא נסתפק בהעלאת האגרה ב-250 ל"י. יחד עם זה, שאנחנו נתבע מרשות השידור שהיא תעשה עוד קימוצים כדי שהתקציב יהיה מאוזן.

אני מסכם ואומר: (א) אנחנו צריכים לעמוד על קיום ההמלצות שלנו; (ב) לאשר את האגרה של 250 ל"י; (ג) להעמיק את הטיפול בחסכון ברשות השידור; (ד) גביית האגרות. אם יש 100 אלף משתמשים מוכרים שאינם משלמים, הרי שזה דבר חמור ביותר. לכן צריך להעביר בעיה זו לוועדת משנה על מנת לבחון מה ניתן לעשות לשיפור הגבייה, אם להעבירה למס הכנסה או לרשות הרישוי. יתכן שזה יהיה יעיל יותר, יתכן שזה אפשרי גם ברשות השידור אבל צריך שיהיו שינויים לכך. עלינו להטיל על ועדת המשנה לבדוק את זה, כי זה מחדל כספי גדול. מדובר ב-100 אלף רשומים שמסרבים לשלם.

ז. שובל: על רמת התכנית ואופי התכניות - מה שמוצא חן בעיני ח"כ חלפון, איננו מוצא חן בעיני. זה ענין של טעם. אני חושב שרמת התכניות סבירה, משתפרת, ואיננה נופלת מרמת סלביזיה בארצות אחרות. זה לא כל כך גרוע. אפשר להגיד שזה די טוב.

כמה הערות: אני מסכים עם מה שאמר ח"כ פיינרמן. לא יתכן לקבל כך את ענין הגבייה הלקויה. אני מצטרף להצעה להקים ועדת משנה משותפת של הוועדה הזו יחד עם רשות השידור. הבה נמצא דרכים לכך.

לאחר ששבחתי את רמת התכניות, אני מוכרח להגיד שאני לא משלים עדיין עם הייצוג שיש למגוון הדעות הפוליטיות ברשות השידור.

אני מתנגד להצעה להפוך את רשות השידור למחלקה של הממשלה. להיפך, צריך להגביר את עצמאותה. מתוך העיונים מסתבר שאולי 80% מכלל המחלקות הן מחלקות לפרסום של מפלגת פועלי א"י. אלה גליונות תעמולה. כותבים כמה תועמלנים של המפלגה. אם לא מפסיקים בענין זה, הרי שאני דורש לפרסם את טור הליכוד. זה משולם בכסף, וזה משולם בכסף.

לבסוף ברצוני לומר, כי אני נוטה להעלאת האגרה. אבל, מאחר שידוע לי כי מר לבני וחבריו יופיעו ביום ב' בבקר בהנהלת סיעת הליכוד, הרי שגם אני מצטרף לבקשתו של ח"כ גולן - לדחות את ההצבעה עד לאחר ליבון הדברים בשתי המסגרות.

היו"ר י. קרגמן: נוכל להצביע על כך ביום ג'.

א. מלמד: לא אדבר היום על התכניות. לגופו של דבר, הנסיה שלי היא להצביע בעד 250 ל"י כפי שמוצע פה. אני נגד העמסה על תקציב המדינה הוצאות שאפשר לגבות אותן ישירות בעד השירות. זו עמדתי גם לגבי העירויות.

ברצוני להעיר הערה עקרונית אחת: אני לא אשנה את הענין בקשר לשידורים בשבת. זה רצון הציבור. אבל למה הציבור

א. מלמד:

הזה צריך לשלם אגרה על דברים שלהם הוא מתנגד? זו כפיה. אנחנו חיים בהרגשה, לאור המשבר, שאנחנו הגרועים בעולם. זה רצח, אז אני ואבוי לנו. אני לא חושב שהציבור הדתי ששומר שבת, שאיננו משתמש ברדיו בשבת, צריך לשלם את זה.

לכן אני מציע עקרונית, שציבור שומרי שבת שאיננו משתמש בשירותים, לא ישלם אגרה, כי זו כפיה, שכן אז הוא ישלם עבור דבר שהוא נוהג את מצפוננו. עומת זה אני חושב, שצריך לשלם לכם כל האגרה כדי לא להעמיס על הממשלה.

היו"ר י. קרגמן:

אני חושב שיהיה הישג גדול בכך שנקבל את ההצעה של ח"כ מלמד, שכן אז כולם יהיו דתיים. (א. מלמד: אז שיפסקו את השידורים בשבת, ואז יהיו פחות הוצאות).

זו הצעה מעניינת מאד, והיא גם יוצאת דופן.

ברצוני להעיר לח"כ עוזי פיינרמן וחברים אחרים שהציעו לאשר את ההצעה כפי שהוגשה ע"י רשות השידור: אני עדיין מערער על כך. יש שתי שיטות - שאנחנו נותנים להם את זה, ואתם תעשו יעול וכו'. בשיטה זו הלכנו. לפני שנה גם כן אמרנו: הנה, יש לכם אגרה, ואנחנו מעלים לכם אותה בשעור גבוה. מגבו עבור 15 חודשים, ולא 12 חודשים, אבל תגבו כמה שיותר.

יש שיטה אחרת, ואני חושב שהיא טובה יותר, שנאמר שאנחנו איננו נותנים לכם הכל, אלא חלק. אבל תעשו מאמץ עקב המצוקה, ותגבו את הכספים. השיטה השניה הזו היא יותר בעלת השפעה.

מה שמרגיז את הציבור, ובצדק, שלא גובים את המס. יש מעלימי מס. אבל יש הבדל בין מס הכנסה שזה מתפזר בין שכירים ועצמאיים, ויש בזה קשיים שאותם אנחנו מכירים, לבין רשות השידור שנוחן שירות ללא תמורה.

יש אנשים שאינם משלמים את האגרה. ורומני, כי יש בקרב אנשי רשות השידור איזו השלמה עם אי השלום המס. אכן נעשה מצדם מאמץ, אך הוא איננו מספיק. נדהמת לשמוע כי ישנם 650 אלף מקלטי טלביזיה ורדיו, ושאוז גדול מהוכם איננו משלם אגרה. כנראה שמחלקת הכספים איננה עומדת על רמה.

חברה פרטית שתגבה, צריכה להוציא לפועל, וזה כלל לא פשוט. זה לא יסתדר. אותו דבר עם חבורת החשמל. חברה החשמל יכולה להפסיק את החשמל אם לא משלמים לה עבור החשמל. אבל רשות השידור לא יכולה לסגור את הטלביזיה אם לא משלמים לה.

בכל זאת יש הרבה שיניים לכך: קנסות, משפט --- (א. מיטל: איך משפט) מדוע לא? אינני בטוח אם הגביה תעמק אחרת.

אני אומר בכל מלוא גלוי הלב, שמחלקת הכספים לא עומדת על הגובה. חברי הוועדה לא יכולים להתעלם מזה.

(ב) היעול הפנימי - היתה ועדת משנה שעסקה ביחד אתכם, וקבעה מה שקבעה. עתה אני שומע מאלה שעובדים ברשות השידור - הם העלו בפני דברים חמורים מאד על בזבוז שקיים ברשות השידור. יש שם תשלומי שכר, שעות נוספות ועוד.

לכן אני אומר, שאני בעד העלאת האגרה, אבל בגבול ההתייקרות. כי לא אוכל לומר לציבור שלי שנעשה מאמץ ויעול בגביית האגרה. לצערי, אני לא שמעתי על מאמץ שנעשה. יש התייקרות, לכן צריך לעשות כפי שעשינו לגבי כולם. בגלל גרעון? - זה לא. צריך לנקות את השורש. עובדה שרשות השידור דורשת לא בגלל התייקרות, אלא לדברים נוספים. הם רוצים גם בול בסחוף ועוד. אני אציע שהאגרה תיבנה אחרת, עם ממוצע וכו'. אני בעד זה שהאוצר ישלם מקדמה על חשבון תקציבים בהם יש גרעון מצטבר. אבל בלי רביית ובלישום דבר אחר.

י. לבני: אני חושב שאת עיקרי הדברים אמרו כולם.

באגרה של 250 ל"י פלוס קבלת דמי בול בטחון לנו, ולא לאוצר - אנחנו יכולים לעשות מה שעשינו בהפקה הישראלית; 250 ל"י בלי בול בטחון, נוכל לעשות פחות ממה שעשינו עד היום. לדעתי, אנחנו צריכים לעשות יותר.

המצב רדוד בתחומים מסויימים. אותו שיפור שהושג בשנה האחרונה בכמה תחומים, ייפסק. הכוונה לתחומים, כמו: סנדו, ניקוי ראש, שידורים - בחדשות - גילם בהפקה ישראלית, עולים פי-עשרה מהפקה תוצרת חוץ.

ההבדל בין 225 ל-250 ל"י - האם יהיה בזה ייבוא אמריקני, או רק ישראלי? זו החלטה לאומית ממדרגה ראשונה. מה שאומר יואל מרכוס, שזה מתבזבז בעיקר על תוצרת חוץ, סרטי מותח, סדרות למשפחה, ומעט מאד מהסוג של גרנובסקי. גם באמריקה יש מעט מאד דברים כאלה. זו כל השאלה. אנחנו מחליטים כאן החלטה משמעותית ביותר.

במיליון - מיליון וחצי יכולים לראות סרטי מתח, או לראות מה שקורה בארץ. אנחנו נשפר יותר מה ששפרנו. נכון הוא שהגענו ל-70% של דמי האגרה, אבל אין זו הבחינה היחידה, כשם שאי אפשר להשוות אותנו עם "בי.בי.סי.", כך גם בענין הגביה.

בין 15% ל-20% מכלל מחזיקי טלביזיה שטרם הגענו אליהם בשנה שעברה, ועל זה מבוסס התקציב שלנו - להגיע לעוד 15% מאלה שלא שלמו עד כה. אנשים מסרבים לשלם גם כשבאים אליהם הביתה. לחוק אין שינויים, גם משפט אי אפשר להגיש נגדם.

אני בעד עיקול מקלטים. זה לא נעים. אנחנו חשופים יותר. אנחנו נרגיז אנשים עד מוות. (ז. שובל: אולי אפשר לחשוב על ניתוק הטלביזיה?)

אנחנו רוצים להגיע לעוד 15% מכלל אלה שאינם משלמים.

זאת ועוד: אחוז גבוה פחות 30% אלה כלולים ערבים ישראלים. הם מסרבים לשלם עבור הטלביזיה. וזה משפיע על האחוז. אין ספק שצריך לייצל בשטח זה. אולם, מה שעשינו בשנה השוטפת איננו כל כך גרוע.

היינו יכולים לכתוב מספרים אחרים, כמו שנה שעברה. הבעיה היא לנסות להגיע אליהם. אני לא מאמין אפשר להגיע ליותר. הייתי שמח מאד אם כן. שנה זו, איננה שנה קלה של קניית טלביזיה. אם חברת החשמל מוכנה לקבל את הגביה על עצמה, אזמח מאד. היו הצעות אלה בעבר. היו קרגמן הציע, וניסינו, והם אינם רוצים. הם יודעים שזו בעיה.

יחד עם זה אינני רוצה שתסמכו עלינו. אשמח מאד שתהיה ועדה של ועדת הכספים אשר תבדוק את ענין הגביה. יכול להיות שנקבל רעיונות שלא עלו בדעתנו עד כה. ועדת הכספים יכולה להיות מועילה בענין זה.

לגבי החסכון: נעשו חסכוניות לא מבוטלים בשנה השוטפת. גם הסכמנו שהאוצר ייכנס ויבדוק אותנו. אנחנו מוכנים שייכנסו ויבדקו את רשות השידור. מכל מקום, אני בעד הקמת ועדת משנה של ועדת הכספים לענין הגביה.

בסיכום אני מציע, שתאשרו אגרה של 250 ל"י; שתאשרו כי בול הבטחון יבוא אלינו ולא לאוצר; שתוקם ועדת שלכם לבדיקת הגביה. אלו הן הצעותי.

היו"ר י. קרגמן: את ההצבעה נערוך ביום ג'.

היום עלינו להצביע על דבר אחר: כזכור לכם, אנחנו אישרו בשנה שעברה את האגרה, מסחר שהיתה תקלה בענין זה

היו"ר י. קרגמן:

לפי החוק. את זה אומר שר המשפטים והיועץ המשפטי. במכתב יו"ר רשות השידור מ-22.1.75, בענין הודעה בדבר הטלת אגרות בעד החזקת רדיו וטלביזיה כתב אלינו (מצטט):

"בבדיקה שנעשתה התברר, כי בטעות לא

התקבלה החלטה של הוועד המנהל לפני ה-17.3.74, יום פרסום ההודעה ברשומות בענין זה בחתימת יו"ר רשות השידור. לפני יום פרסום ההודעה ברשומות ב-17.3.74 התקיימה התייעצות עם השר בנדון, וכן נתקבל אישור של ועדת הכספים של הכנסת.

לפי חוות דעתו של היועץ המשפטי לממשלה

הרצ"ב, עליה סמך ידו גם שר המשפטים, יש לקיים תהליך של אישור, בגלל הלקוי שנתגלה. דהיינו - יש לחזור על כל השלבים הדרושים כאמור לעיל, לרבות אישור ועדת הכספים של הכנסת.

בחוות הדעת הרצ"ב אומר היועץ המשפטי לממשלה

בין השאר - "בנסיבות מקרה זה ניתן לדעת להציע לוועדת הכספים לאשר את התחולה הרטרואקטיבית מיום 1.4.74."

ו. איתן:

ברצוני להסביר את הענין: כאשר נגשים מדי שנה לבדיקת האגרה, אז יש שורה שלמה של צעדים והתייעצות שצריך לעשות. הוועד המנהל יושב ודן ומגיע לסיכום. במקביל יש שיחות עם האוצר לגבי המצב הכללי. אחר כך מתייעצים עם השר, וזה על פי החוק, ואחר כך מביאים את הסיכום הסופי לוועדת הכספים לאישור. כל הדברים הללו נעשו בשנה שעברה בתום לב, אבל התברר שבפרוטוקולים של הוועד הפועל לא רשומה ההחלטה.

הדבר נעשה בהתייעצות עם השר, והיא

התקיימה על יסוד הדיון בוועד המנהל, והדבר אכן הובא לוועדת הכספים של הכנסת, וזה אושר, ואחר כך פורסם ברשומות בחתימתי. אך לפי הפרוטוקולים של הוועד המנהל חסר האישור הפורמלי של הוועד המנהל. הדבר הזה החגלה בוועד המנהל. כלומר, אנחנו בעצמנו גילינו את זה.

מיד לאחר מכן, אנחנו נועצנו עם היועץ

המשפטי כדי למצוא כיצד להתגבר על זה. היו לנו התייעצויות, כך שבסוף נאמר כי הדרך היא לחזור על כל התהליכים האלה. לכן חזרנו על כל הצעדים האלה - התייעצות עם השר, החלטת הוועד המנהל וכו' וכו'. הדבר אושר בדעבד ע"י הוועד המנהל, והתקציב אושר ע"י הוועד המנהל, ואחר כך במליאה. אבל כתוצאה מזה, זה פורסם חודש לפני ההחלטה הזו. כך שהיועץ המשפטי אמר שיש לחזור על כל התהליכים, וזה הצעד האחרון.

י. בדר:

כאשר דנו על הצו ההוא אני טענתי ושאלתי, האם יש כל האישורים? שאלתי באופן ספציפי על הוועד המנהל, ואז שמעתי תשובה שזה כבר עושר ע"י הממשלה.

אני הספקתי לקרוא את הצעת היועץ המשפטי

לממשלה, והיא לא ברורה. אין לי ספק שאנחנו היום יכולים להחליט שאנחנו מוסיפים לאגרה משנת 1973 עוד 50 ל"ג. יש בזה מידה של רטרואקטיביות, אבל זה רטרואקטיביות מסוג מסויים. אין לי ספק שהוועדה יכולה להחליט היום שאנשים ישלמו אגרה עבור שנת 1974. סכום כזה וכזה.

ההחלטה שנתקבלה בוועדה אין לה שום חוק

חוקי, זאת כותב היועץ המשפטי. מי ששילם - שילם לא בהתאם לחוק; מי ששילם - שילם בהחנדבות. זה המצב. אני לא אומר שאנחנו לא יכולים היום להחליט להטיל אגרה ב-1974.

י. בדר:

מה שאנחנו צריכים לעשות הוא, לעשות שתהיה חוקית, כאילו הוטלה ב-1.4.74. פירוש הדבר, מי שלא שילם עלול להיות חייב בקנס. איך הוא חייב בקנס שמה שלא שילם הוא חוקי? נניח, שבא עובד רשות השידור ורצה להוציא את הטלביזיה משום שלא שלמו אגרה, והאדם התנגד בכוח. זה היה חוקי, אבל הוא לא ידע שזה כך.

אדם שעשה דבר בלתי חוקי לא יכול לטעון שזה בלתי חוקי. אבל אדם שעושה בלא יודעין דבר חוקי, אז הוא אחראי על כך. מה שמציעים לנו זו החמרה, ולא רק לגבי האגרה, במסגרת כללית של רשלנות פושעת של אי גביית האגרות מ-27%-33% מקרים.

הדרישה במסמך זה שאלה ששלמו ישלמו גם בעד אלה שאינם משלמים - על זה אני לא מדבר, אלא על מה שאני מסכים שנאשר - נאשר אגרה בעד שנה זו וזו, ולא תוקפה עם כל התוצאות של קנסות ועונשין ורביית. עוד לא היה במדינת ישראל שקנס יהיה רטרואקטיבי.

אני מציע להזמין את מר שמגר, ואם הוא יגיד לעשות כך - שגם קנסות יהיו רטרואקטיביים, והוצאה לפועל היא חוקית, אז על אחריותו אפשר "לבלוע" את זה. אחרת אי אפשר לאשר את זה.

ח. קורפון:
אני מביין שהכוונה היא לתשלום בכלל, ולא על התוספת. בשנה שעברה היתה תוספת גדולה. הכוונה היא לעשות רטרואקטיביות ל-1.4.74, אבל זה מעורר ספיקות מבחינה משפטית. השאלה היא, אם אתה יכול לתבוע מזה שלא שילם עד היום.

היו"ר י. קרגמן:
אנחנו החלטנו ב-20.3.74 שזה חל מ-1 באפריל. החלטה זו שרירה וקיימת. כל מה שאומר ח"כ בדר, אני מקבל, וזה כדי שלא לסבך את העניין ויחזילו לתבוע משפט, החזר וקנסות. (ח. קורפון: אתה לא יכול לתבוע חזרה)
אני מציע שנאשר את ההחלטה שלנו.

י. בדר:
אני מציע להזמין את היועץ המשפטי, ולא לעשות שום דבר בלתי חוקי. מה שתעשו יהיה בלתי חוקי. יש חוות דעת של היועץ המשפטי בכתב.

אני מציע לך להזמין את היועץ המשפטי, ואל נעשה טעות נוספת.

ח. קורפון:
צריך לחזור על הפרוצדורה ותאריך יום ההחלטה. עכשיו הוא ממליץ שההחלטה תהיה רטרואקטיבית. במה זה יתבטא?

א. מלמד:
לסדר: הואיל והחלטנו להצביע ביום ג', אז אני מציע שתובא בפנינו הצעה מנוסחת בכתב.

היו"ר י. קרגמן:
אני מסכים להזמין את היועץ המשפטי לישיבת פחר.

כתוב במכתב יו"ר רשות השידור, כי בחוות הדעת אומר היועץ המשפטי לממשלה "בנסיבות מקרה זה ניתן לדעת להציע לוועדת הכספים לאשר את התחולה הרטרואקטיבית מיום 1.4.74".

י. בדר:
 אם נקבל החלטה בנוסח שלך, אז השלח
 האגרה תהיה לא חוקית. איך לי
 ספק בזה. לדעתי, הכל צריך להיות מחדש.

נ. כהן:
 ח"כ בדר קיים אתי שיחה בחוץ, ואני
 מציע להיענות לו שלא להחליט היום.
 ח"כ בדר אומר שאת האגרה יכולים לאשר רטרואקטיבית, אבל את הקנסות לא.
 יבוא היועץ המשפטי לממשלה וישיב לו על כך.

י. בדר:
 אני מדבר כל הזמן על הקנסות. אני
 משוכנע שמר שמגר לא נתן חשומת לבו
 לבעיית הקנסות.

ה ו ח ל ט
 להזמין את היועץ המשפטי לממשלה
 לישיבה שחוקיים מחר, בשעה 10.00.

היו"ר י. קרגמן: חודה רבה. הישיבה נעולה.

הישיבה ננעלה בשעה 12.30.